

ELŐTERJESZTÉS a Képviselő-testület ülésére

Tárgy: Nevek törlése a Diana utcai emlékműről

Tisztelt Képviselő-testület!

Az előterjesztés a svábhegyi világháborús emlékművön szereplő név eltávolításával kapcsolatos döntés meghozatalára irányul.

A Budapest XII. kerületben, Svábhegyen, a Diana utcában, az Istenhegyi Szent László templom mellett található, *Első világháborús emlékművet* a Főváros és a Svábhegyi Polgári és Közművelődési Kör 1934-ben közadakozásból állította, majd a XII. kerületi Tanács 1962-ben újraállította. Ekkor kerültek fel az emlékműre a svábhegyi második világháborús áldozatok nevei is.

A Svábhegyi Baráti Kör kezdeményezésére 2000-ben az emlékműre a második világháború további svábhegyi polgári áldozatainak nevét tartalmazó kiegészítő emléktábla került. Az áldozatok listáját Bognár József, a Svábhegyi Baráti Kör vezetője állította össze. Önkormányzatunk a tábla elhelyezéséhez a tulajdonos Fővárosi Önkormányzat illetékes bizottságának hozzájárulását beszerezte. Ezen a táblán az áldozatok között szerepel Szédelyi János neve is, valószínűleg a keresztnév elírásra került, Gábor helyett Jánosként szerepel az emléktáblán.

A második világháború XII. kerületi áldozatai (ún. turul) emlékművön szereplő névsor felülvizsgálatával megbízott történész bizottság jelentésében foglaltak szerint Szédelyi Gábor vendéglős a nyilaskeresztes párt tagja volt, és orgazdaként közreműködött a deportálás előtt kifosztott zsidó lakosok vagyonának őrzésében, eladásában. Arra is van adat, hogy nevezett személyt pincéjében egy orosz katona lőtte le. A második világháború XII. kerületi áldozatai emlékműről Szédelyi Gábor neve törlésre került. Erről a Képviselő-testület 55/2020. (VI. 25.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Önk. Kt. határozatban, valamint a Képviselő-testület feladat- és hatáskörében a polgármester 102/2021. (V. 18.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Önk. polgármesteri határozatban döntött.

Vadász Gábor képviselőtársunk javaslatot tett arra, hogy töröljük Szédelyi János nevét a Diana utcai emlékműről is.

Bognár József már elhunyt, a Svábhegyi Baráti Kör tagjainak jórésze szintén elhalálozott. A Polgármesteri Hivatal szakirodájának munkatársai megkeresésére dr. Berczik Árpád, a Svábhegy történetével foglalkozó lakos és a Svábhegyi Baráti Kör jelenlegi tagjai az említett névvel kapcsolatban már nem tudtak hitelt érdemlően adatokkal szolgálni.

A szakiroda munkatársai felkérték Földváry Gergelyt, a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény szakmai felelősét, folytasson kutatást, hogy Szédelyi János és Szédelyi Gábor ugyanaz a személy-e.

Kutatásának eredményét röviden összefoglalom: A lakónyilvántartások és a korabeli telefonkönyvek nem bizonyítják, hogy Szédelyi János létezett. E telefonkönyvekben Szédelyi Gábor vendéglős, Diana u. 2. szám alatti lakos neve megtalálható.

Valószínűsíthető, hogy Szédelyi János és Szédelyi Gábor ugyanaz a személy, és a név elírásra került az emléktáblán.

Javasolom a Képviselő-testületnek, hogy Szédelyi János nevét az emlékműről – a Fővárosi Önkormányzat mint az emlékmű tulajdonosának hozzájárulását követően - távolítsuk el. Az eltávolítás költségét a Hegyvidéki Önkormányzat vállalja, az az Önkormányzat költségvetésében rendelkezésre áll.

A képviselői javaslatban szerepelt az is, hogy a Diana utcai emlékművön található Adamek József neve is kerüljön eltávolításra.

A történész bizottság jelentésének 3/c) mellékletében felsorolja azoknak a nyilas párttagoknak és pártszolgálatosoknak a nevét (17 fő), akik a Turul emlékművön szerepelnek. A Képviselő-testület 55/2020. (VI. 25.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Önk. Kt. határozatban döntött arról, hogy e 17 fő neve ne szerepeljen az új, a Városmajori templom előtt felállítandó *A második világháború XII. kerületi áldozatai* emlékművén. E 17 fő között szerepel Adamek József neve is. Adamek Józsefet katonai rendfokozattal tartották nyilván, lehet, hogy a honvédség tagjaként halt meg. Adamek József neve 1962-ben akkor került fel az emlékműre, amikor azt a Főváros újraállította.

Mivel a Diana utcai emlékmű a Fővárosi Önkormányzat tulajdona, arra teszek javaslatot, hogy kérjük meg a Fővárosi Önkormányzat hozzájárulását Adamek József nevének eltávolításához. Az eltávolítás költségét a Hegyvidéki Önkormányzat vállalja, az az Önkormányzat költségvetésében rendelkezésre áll.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatokat fogadja el.

Az előterjesztést véleményezésre megküldtem az Oktatási és Kulturális Bizottságnak, a bizottság véleményéről a testületi ülésen adok tájékoztatást.

Határozati javaslatok:

1. A Képviselő-testület úgy dönt, hogy Budapest XII. kerületében, a Svábhegyen, a Diana utcában található emlékműről a második világháború svábhegyi áldozatai között szereplő Adamek József és Szédelyi János neve törlésre kerüljön. Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a nevek eltávolításával járó költségeket vállalja.

(A döntéshozatal módja: egyszerű többség)

2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a Budapest XII. kerületében, a Svábhegyen, a Diana utcában található emlékműről a második világháború svábhegyi áldozatai között szereplő Adamek József és Szédelyi János nevének törléséhez a Fővárosi Önkormányzat hozzájárulását szerezze be, valamint a nevek eltávolítása érdekében a szükséges intézkedéseket tegye meg.

(A döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Budapest Hegyvidék, 2021. december 02.,

Fonti Krisztina

Láttam:

dr. Gottfried-Tusor Gabriella
jegyző

Pokorni Zoltán
polgármester